

NOT: Ek özel hizmet tazminatı ödenmesinde kurumların takdir yetkisi olmadığı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-3715791

25/05/2022

Konu: Ek Özel Hizmet Tazminatı Ödenmesinde
Kurumların Takdir Yetkisi Olmadığı Hk.

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11.05.2022 tarihli ve 32651581-045.99-3319 sayılı yazı.

Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi teknik hizmetler sınıfında görev yapan personele ödenen ek özel hizmet tazminatının yasal boyutu, bu ödemenin yapılmasında kurumların takdir hakkı olup olmadığı ile vekaleten müdür kadrosuna atanan teknik hizmetler sınıfındaki personele bu ödemenin yapıp yapılamayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinde Devlet memurlarına ödenecek zam ve tazminatlar düzenlenmiştir.

Mezkûr madde de, "I – Zamlar

- a) Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara iş güçlüğü zammı,
- b) Hayat ve sağlık için tehlike arzeden hizmetlerde çalışanlara iş riski zammı,
- c) Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla, vezne açığından malen sorumlu olan veznedar ve diğer görevlilere mali sorumluluk zammı,
- d) Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için temininde güçlük zammı,

ödenir.

II- Tazminatlar:

Görevin önem, sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği, hizmet süresi, kadro ünvan ve derecesi ve eğitim seviyesi gibi hususlar gözönüne alınarak bu Kanunda belirtilen en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının...

kadar, bu nispetleri aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenecek esas, ölçü ve nispetler dahilinde yukarıdaki tazminatlar **ödenir...**

Bu zam ve tazminatlara hak kazanmada ve bunların ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Ancak;

- a) Sağlık kurulu raporu üzerine verilen hastalık izinleri,
- b) Kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri,
- c) Hastalıkları sebebiyle resmi yataklı tedavi kurumlarında yatarak tedavi gördükleri tedavi süreleri,

hariç olmak üzere bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan sürelere isabet eden zam ve tazminatlar % 25 eksik **ödenir.**

Yurt dışına sürekli görevle görevlendirilenlere bu zam ve tazminatlar ödenmez. Ancak bunlardan yurt içine geçici olarak geri çağrılanlardan yurt dışı aylıklarının kesilmesini gerektirecek kadar yurt içinde kalanlara, bu süre içinde zam ve tazminatları **ödenir...**

Bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları bütün kurumları kapsayacak şekilde ve 154 üncü madde uyarınca katsayının Cumhurbaşkanınca değiştirilmesi durumu hariç yılda bir defa olmak üzere hazırlanır ve Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulur...

Kamu kurum ve kuruluşları (Mahalli İdareler dahil) bu maddede belirtilen zam ve tazminatları; hizmetin gerekleri ve mali imkanlarını dikkate alarak personeline Cumhurbaşkanınca belirlenen oran ve miktarlardan daha düşük bir oran ve miktar üzerinden ödeyebilirler... ” hükmüne yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere madde metninde zam ve tazminatların ödenmesi hususunda kurumlara takdir hakkı verilmemiş, zam ve tazminatların ödenemeyeceği/eksik ödeneceği durumlar açıkça sayılmıştır. Kurumların takdir hakkı sadece “Cumhurbaşkanınca belirlenen oran ve miktarlardan daha düşük bir oran ve miktar” ile sınırlandırılmıştır.

Diğer taraftan, 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar eki Özel Hizmet Tazminatının düzenlendiği II Sayılı Cetvelin (E) Teknik Hizmetler Bölümünün 6 ncı sırasında, “Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunan personelden; büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları dışında olmak şartıyla arazi, şantiye, inşaat, baraj, park, bahçe, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri ve yol gibi açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara (belirtilen mahallerde yapılan kontrollük hizmetleri dahil), çalışılan her gün için aşağıda gösterilen oranlarda ayrıca özel hizmet tazminatı ödenir. Faal durumdaki hizmet binalarının tadilat, bakım ve onarımı işleri açık çalışma mahalli kapsamında değerlendirilmez...

Bu ek özel hizmet tazminatının ödenmesinde ilgililerin kadroları esas alınır. Tazminatın kimlere ödeneceği; iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler itibarıyla ilgili birim amirlerince belirlenir. Ödemeler görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılır... ” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 160 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde ise, “...II sayılı Cetvelin (E) Teknik Hizmetler Bölümünün 6 ncı sırasında, Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunan personelden; büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları dışında olmak şartıyla arazi, şantiye, inşaat, baraj, park, bahçe, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri ve yol gibi açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara (belirtilen mahallerde yapılan kontrollük hizmetleri dahil), çalışılan her gün için %3, %2 ve %1,2 oranlarında ek özel hizmet tazminatı ödeneceği; bu şekilde ödenecek ek özel hizmet tazminatı toplamının üçer aylık dönemler itibarıyla %60, %40 ve %24 oranlarını aşamayacağı, bu ilave tazminatın kimlere ödeneceğinin ise iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler halinde, ilgili birim amirlerince belirleneceği ve ödemelerin görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kadroları Teknik Hizmetler Bölümünün 1 ila 4 üncü sırasında sayılanlara, söz konusu ek özel hizmet tazminatının ödenebilmesi için;

a) Bu personelin büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları gibi “kapalı mahaller” dışında arazi, park, bahçe, şantiye, inşaat, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri, yol, tünel, demiryolu, büyük içme suyu, köprü, kıyı yapıları, baraj v.b. açık çalışma mahallerinde görevlendirilmiş ve bu mahallerde fiilen çalışmış olmaları,

b) Söz konusu görevlendirmelere ilişkin olarak ilgili birim amirlerince belirlenen görev ve isimleri ihtiva eden listelerin ibrazı,

yeterli olacaktır.

Faal durumdaki hizmet binalarının tadilat, bakım ve onarım işleri açık çalışma mahalli kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Söz konusu ek özel hizmet tazminatı oranları, kontrol edilen cetvellerde gösterilmeyecektir.

Bu ödeme ilgililerin kadroları esas alınarak görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılacaktır. Söz konusu listeler programlanmış ve önceden bilinebilen işler dikkate alınarak hazırlanacak, muhtemel işler söz konusu listelerde yer almayacaktır.

İlgili birim amirlerince hazırlanan listelerde yer almamakla birlikte, yukarıda belirtilen açık çalışma mahallerinde fiilen çalıştığını tevsik edenlere, birim amirlerinin onayı ile söz konusu ödeme yapılabilecektir.

Birim amirleri, iş programlarını ve personelin bir önceki üç aylık dönemlerindeki büro içi ve büro dışı çalışmalarını dikkate alarak her üç ayda bir ek özel hizmet tazminatı ödemesi yapılacak personel listelerini yeniden gözden geçireceklerdir. Birim amirlerince düzenlenecek listelerde personelin unvanı, adı-soyadı ve görevlendirildiği işler ayrıntılı olarak yer alacaktır.

Üç aylık görevlendirme listeleri hazırlanırken önceki dönemler ve önceki yıllardaki iş programları ile personelin çalışma mahalleri göz önünde bulundurulacaktır... ” açıklamasına yer verilmiştir.

Ek özel hizmet tazminatının kimlere, hangi oranda ve şartlarda ödeneceği Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar ve bu Karar'ın uygulama birliği sağlanması için çıkartılan 160 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde açıkça düzenlenmiştir. Bu konuda dikkat edilmesi gereken başlıca hususlar ise; fiilen çalışma, ödemelerde kadro unvanının dikkate alınması, açık çalışma mahalli, iş programları, düzenlenecek listelerde personelin unvanı, adı-soyadı ve görevlendirildiği işlerin ayrıntılı olarak yer alması, üçer aylık dönemler itibariyle ödeme yapılmasıdır.

Bu itibarla, Başkanlığınızda teknik hizmetler sınıfında yer alan kadrolarda görev yapan personele Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar ile 160 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde açıkça belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yine bu mevzuatta belirtilen açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara ek özel hizmet tazminatının ödenmesi gerektiği,

Kadrosu teknik hizmetler sınıfında olmakla birlikte müdür kadrosu gibi diğer kadrolara vekalet eden personelin de yukarıda belirtilen BKK ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde açık çalışma mahallerinde fiilen çalışması halinde ek özel hizmet tazminatından yararlandırılması gerektiği,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.
Genel Müdür